

פרוטוקול מס' 145

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, מיום ד',
ח' בחשוון תשל"ב (27.10.71), בשעה 8.30.

נכחו:

חברי הוועדה:

פ. גולדשמידט - היו"ר
ש. פרידמן
י. ארידור
מ. ביבי
י. קורן
מ. בן-פורח
ר. ארזי
א. עופר
י.ה. קלינגהופר
מ. פרוש
ש.ז. אברמוב
ב. הלוי
א. אנקוריון
ח.י. צדוק
מ. אביזוהר
ג. האוזנר

מוזמנים:

פרופ' א. ידין - משנה ליועץ המשפטי לממשלה
מר רותם - משרד הפנים
א. שפט - משרד הפנים

מזכירת הוועדה:

ר. מלחי

רשם:

א. סידי

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וכהונתו)
(סעיפים 2 ו-3)

סדר-היום:

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וכהונתו)

היו"ר י. גולדשמידט: אני פותח את הישיבה.

כזכור לכם, בשעה האחרונה של הישיבה הקודמת דנו בסעיף 8. חה"כ ארידור טען, שדווקא בשאלה זו החברים לא יכריעו רק על פי שיכנוע ענייני, אלא הדבר בוודאי ידון בסיעות ובמפלגות. לאחר שהועלו כמה שיקולים סיכמנו שבשלב זה לא נמשיך את הדיון בסעיף 8 - עד שנשמע שהדברים נחלבנו ונקבעו עמדות בסיעות.

היות וכך, נמשיך לטפל ביתר הסעיפים. לישיבה בעוד שבועיים הזמנו את היו"ר מרכז השלטון המקומי, שהוא ראש עיריית חולון, והוא יבוא בלווית עוד שני ראשי עיר. לסעיף 8 נחזור, אולי, בישיבה שלאחר הישיבה הבאה. אני מציע לעבור עכשיו לסעיף 3.

י. ארידור: אני מצטער מאד שבישיבה הקודמת דנו בסעיף 8, כי היה זה ביזבוז זמנה של הוועדה. אולם אי-אפשר לחקן זאת על-ידי כך שנעבור לסעיף 3, בשעה שלא דנו בסעיף 2 ולא סיימנו את הדיון בסעיף 1.

בסעיף 1 התחלנו לעסוק בשאלה של השוואת הסמכויות בין ראש המועצה וחבר המועצה. אני טענתי לקשר בין סעיף 1 לשאלת הסמכויות. יושב-ראש הוועדה היה בדעה שיש מקום לדון בשאלת הסמכויות במסגרת סעיף 1.

היו"ר י. גולדשמידט: גם היום אני בדעה זו.

י. ארידור: אם אנחנו חוזרים עכשיו מסעיף 8, עלינו לחזור למקום בו היינו - לשאלת הסמכויות. בוודאי שאי-אפשר שלא לדון גם על סעיף 2. יש הרבה מה לומר עליו. אני מציע לחזור עתה לסעיף 1.

היו"ר י. גולדשמידט: לא שכחתי כלל באיזה מצב נפרדנו מסעיף 1 - ללא הצבעה וללא הכרעה, מפני שאמרנו שיש סעיפים מאוחרים יותר הדנים בשאלת הסמכויות. רשום לפנינו בינתיים שהשארנו את שאלת הסמכויות פתוחה. שנית, החרשתי שרבים רוצים כי הדבר יחול על המדינה כולה בבת אחת, והיו כאלה שהציעו כי ייעשה נסיון יותר מצומצם. גם בשאלה זו לא הצבענו. כאשר נתקדם בחוק - נחזור לסעיף 1, אבל אינני רואה טעם לדלג ממקום למקום. אשר לסעיף 2, האמת היא שלא דנו בו.

מ. בן-פורת: השאלה שהעלה חה"כ ארידור, לגבי איזון הסמכויות בין ראש הרשות וחברי המועצה, חשובה מאד, אבל לנושא הזה נוכל להיזקק מאוחר יותר, כשנדון בסעיף 14 ואילך. ברצוני רק להעיר, שענין הסמכויות, כפי שנוסח בהצעת חוק זו, הוא תוצאה של פשרה בין שוללי המחייבי הצעת החוק המקורית.

היו"ר י. גולדשמידט: אם כך, אנחנו חוזרים לסעיפים שלא טיפלנו בהם.

סעיף 2

י. ארידור: גם אם נניח שראש הרשות ייבחר בבחירות כלליות, השאלה היא איזה אסריבוטים אנחנו מייחסים לבחירות אלה. לדוגמה: כאן נאמר שראש הרשות ייבחר בבחירות

שוות. פירוש הדבר: לכל קול אותו משקל וכל קול שווה לחברו. לפי אחת הגרסאות בחוק אנחנו אומרים, עם זאת, שמועמד אשר קיבל מיעוט של קולות הוא שייבחר. פירוש הדבר שהקולות אינם שווים. אנחנו מוכנים לכך, שמועמד נגדו הצביעו רוב הבוחרים הוא שייבחר לראש העיר. מהו איפוא הביטוי של שוויון הקולות? לכאורה כל קול שווה לחברו, אבל למעשה אותו קול שניתן למיעוט הגדול ביותר שווה יותר. לדוגמה: נניח שמתחרים שלושה מועמדים; מועמד אחד קיבל 3000 קול, מועמד שני קיבל 2999 קול, והמועמד השלישי קיבל 3001 קול. אותו הקול האחד, מבין 9000 קולות, יכריע כנגד יתר 6000 הקולות פחות אחד שהצביעו נגד בחירת אותו ראש רשות.

אילו הייתה הצבעה אחת הדבר לא היה קורה, מפני שאז בכל מקרה צריך להיות רוב. ברוב ממשי יכול להכריע גם קול אחד, וידוע לנו שנחקבלו החלטות רציניות מאד בהסתוריה ברוב של קול אחד. אבל אינני מבין את השיטה הזאת, לכתוב בסעיף 2 סיסמה ולהכריז בה שהבחירות שוות, ואחר-כך להציע כל מיני גרסאות ההופכות את הבחירות לבלתי שוות.

יש אפשרות שראש המועצה ייבחר על-ידי חברי המועצה. למשל: לפי סעיף 24 שם נאמר "חדל ראש רשות מכהונתו לפני תום כהונתה של המועצה, תבחר המועצה ראש רשות מבין חבריה" וכו'. מה נשאר כאן מהעקרון של בחירות כלליות המוזכר בסעיף 2? פירוש הדבר שיוצרים שני סוגים של ראשי רשויות: אחד שנבחר על-ידי הציבור, והוא נהנה מאמון הציבור, והוא פטור מכל מיני תקלות הנעוצות בשיטת הבחירות הנוכחית, ואחד שבשבילו שיטת הבחירות הנוכחית היא טובה ויפה.

נאמר עוד בסעיף 2 שהוא ייבחר בבחירות ישירות. בחירות ישירות פירושו, שהוא לא ייבחר על-ידי אלקטורים. אבל לפי סעיף 24 - וזו רק דוגמה אחת - ברור שחברי המועצה משמשים במקרה זה כעין אלקטורים.

נאמר עוד בסעיף 2 שראש הרשות ייבחר בבחירות חשאיות. אני רוצה להבין, מה תהיה מידת החשאיות כאשר ראש הרשות לא נבחר בבחירות כלליות. נניח שהוא ייבחר על-ידי המועצה. האם הכוונה היא, שגם אז הבחירות תהיינה חשאיות? היום מקובל שחברי המועצה, שהם נבחרים הציבור, מצביעים בעד ראש הרשות בהצבעה גלויה. כי הם צריכים לתת דין וחשבון לפני הציבור איך הם מצביעים.

י.ה. קלינגהופר: סעיף 2 איננו מדבר על בחירות על-ידי המועצה.

י. ארידור: אני רוצה להבין, האם ההוראה המיוחדת בסעיף 24 מבטלת את חשאיות הבחירות או לא. אם עקרון החשאיות חל גם על סעיף 24, יוצא שמגישי הצעת החוק מתכוונים לכך שראש המועצה ייבחר גם על-ידי חברי המועצה בבחירות חשאיות. אם אינם מתכוונים לזה, פירוש הדבר שסעיף 2 הוא סעיף של סיסמה והכרזה, ריק מתוכן.

מכאן שסעיף 2, כפי שהוא מנוסח בהצעת החוק, מהווה בעיקר מס-שפתיים. כי במקרים מסויימים הבחירות אינן כלליות, לא תמיד הן ישירות, לא תמיד שוות ולא תמיד חשאיות. הן אישיות. זה נכון. אבל ראש הרשות נבחר בבחירות אישיות גם היום. הוא נבחר בבחירות אישיות במובן זה שאיננו נבחר ברשימה לראש העיר. מציעים מועמד אחד, מסויים, וכאשר בוחרים באיש - הבחירה היא אישית. המועצה איננה נבחרת בבחירות אישיות אלא בבחירות יחסיות. בעוד שראש הרשות נבחר בבחירות אישיות. ז.א., החוק שמונח לפנינו איננו חוק לבחירות אישיות יותר מאשר החוק הקיים. הצעת החוק מתכוונת להכניס תיקון בתחום הכלליות, הישירות, השוויון והחשאיות של הבחירות, אבל דייקא בתחומים אלה חלים סייגים, כפי שהראיתי, המרוקנים את הכללים האלה מחוכן. ואילו באותו דבר שקיים גם היום - בחירות אישיות - אין סייגים.

י.ה. קלינגהופר:

כאשר מדובר בשוויון בהקשר לזכות לבחור, צריך להבחין בין שני מיני שוויון: שוויון בספירת הקולות, כלומר לכל קול אותו משקל, או כל קול נספר כקול אחד. ושוויון מבחינת הערך החוצאתי. ובלעז - *Zachlwert* לעומת *Erfolgswert*. אלה שני דברים שונים זה מזה. בדרך-כלל, כאשר מדברים על שוויון מבחינת הזכות לבחור, הכוונה לשוויון הספירתי, כלומר, קולו הכשר של כל בוחר סופרים כקול אחד, ללא זיקה לכך מה יהיו תוצאות הבחירות, שזה שלב מאוחר יותר בהליך הבחירות. לפי שיטה זו אסור לתת לבוחר מסויים - משום שהוא בעל הון או בעל השכלה גבוהה או אב למשפחה מרובת ילדים - שני קולות או שלושה קולות, כפי שהיה מקובל בבליגיה, עד שעברו לכלל: אדם אחד - קול אחד. לזה הכוונה בעיקר כאשר מדברים על שוויון מבחינת הזכות לבחור.

אם רוצים להחיל את העקרון הזה של שוויון הבחירות גם על תוצאות הבחירות, על דרכי קביעת התוצאות, הרי בכל מדינה, שיש בה שיטה רובנית, אין שוויון, ואין נפקה מינה אם אחת הולך לפי רוב אבסולוטי או לפי רוב יחסי, משום שכך וכך קולות - וקולות רבים - הולכים לאיבוד בקביעת התוצאות. גם לפי השיטה הרובנית של 50% פלוס, כאשר משהו נבחר ב-60% של הקולות פירוש הדבר שלענין תוצאות הבחירות 40% של הקולות הכשרים הולכים לאיבוד.

מכאן נובעת אימפליקציה מסויימת. אם אינך רוצה להרחיק לכת עד כדי כך ולומר שכל שיטה רובנית עומדת בסתירה לעקרון השוויון, אתה צריך לומר את ההיפך - שעל קביעת התוצאות אין זה חל.

יחד עם זאת, אם להתייחס לסעיף 2 הנדון, אפשר להוסיף כאן משהו על שיטת הבחירות, כנאמר בסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת. שם מדובר על בחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות. אפשר להסיר את הטפר שהעלה חה"כ ארידור על-ידי כך שנוסיף בסעיף 2 את המלה "רובניות" במקום "יחסיות" המופיעה בסעיף הדין בשיטת הבחירות לכנסת.

עתה ברצוני להתייחס לענין הבחירה הישירה. יש הוגי משפט הסבורים שהשיטה של בחירות יחסיות, בה המפלגות קובעות מראש את רשימות המועמדים, ואילו הבוחר מצביע ביום הבחירות בעד הרשימה שהוא רוצה בה, לעומת כל יתר הרשימות - היא לא שיטה של בחירה ישירה. משום שקודם נעשית בחירת המועמדים. כלומר, הפורום המפלגתי, בקבעו את רשימת המועמדים, ערך כבר את השלב הראשון של הבחירות. הבוחר מצביע רק בשלב השני, וזו כבר איננה בחירה אישית. אינני רוצה לנקוט עמדה לגבי הדוקטרינה הזאת, אבל היא מיוצגת בספרות המקצועית על-ידי גדולי משפט קונסטיטוציוני - אם כי לא כולם - שאין לזלזל בהם.

מדוע אני מעלה זאת? כשדנים בעקרונות של שיטת בחירות ומחחילים לחטט - אין לזה סוף. כלומר, יש תחום מסויים שחייב להשאר בבחינה של סיכון, בלי כל הבהרה. בסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת מופיעים המושגים "ישירות" ו"יחסיות" זה לצד זה, תוך שהמחוקק הביע דעתו שאיננו רואה בכך סתירה. אבל כמעט לגבי כל עקרון ועקרון אתה יכול לומר: זה איננו יכול להתגשם או זה לא מתיישב עם הוראות אחרות של החוק. בסופו של דבר החוק כולו הוא יחידה אחת, ואחיה חייב לפרש כל הוראה והוראה שבו כך שמשמעות פירושן המיוחד להוראה מסויימת לא תהיה נוגדת למשמעות שאר ההוראות. ז.א., הפירוש שאנחנו נותנים לכל ההוראות של חוק מסויים צריך להיות נקי מכל סתירה פנימית בין הוראותיו של החוק.

א. עופר:

נקלענו לוויכוח פילוסופי, שאפשר להמשיך בו ללא סוף, אולם הוראות החוק בסעיף זה ברורות והן קיימות גם בסעיף הדין בבחירות לכנסת. מה אומר סעיף 2? הבחירות הן כלליות - מפני שכל אחד רשאי להצביע; הבחירות הן שוות - מפני שלכל אחד קול אחד. זה לא אומר, כמובן, שקולות אינם הולכים לאיבוד.

גם בבחירות יחסיות הולכים קולות לאיבוד - עודפי הקולות או אלה שאינם עוברים את אחוז החסימה. השאלה המתעוררת בבחירות רובניות היא: האם הבחירה תיעשה ברוב מוחלט או ברוב יחסי? על כך נחליט בשלב מאוחר יותר. יש מדינות דמוקרטיות מובהקות בהן הרוב היחסי הוא הרוב הבוחר, ואין הולכים לסיבוב בחירות שני.

כל הפילפוליסטיקה של חה"כ ארידור לגבי סעיף 24 התייחסה למעשה להוראה ל"טה. סעיף 24 מתייחס למקרה בו נבצר מראש הרשות הנבחרת להמשיך ולמלא תפקידו, והוא קובע את השיטה במחירות מלוואים. אולם זה לא סותר את השיטה הכללית של הבחירות. אין לנסח את החוק כולו לפי הכללים המקובלים למקרים של הוראה שעה. להוראה שעה כללים משלה, והם מנוסחים בלשון בהירה ומדוייקת.

אינני מציע להוסיף את המלה "רוביות".
אני חושב שסעיף 2, כפי שהוא מנוסח, קולע למטרה ומכיל בתוכו את המושג הזה.

ד. ארזי:

אני מציע למחוק את הנוסח המוצע ובמקומו לכתוב שראש הרשות יבחר על-ידי המועצה המקומית. באחת הישיבות שמענו מפי נציג משרד הפנים, שעשה עבודת-מחקר רצינית בנושא זה, שבמרבית הארצות בעולם איננה מקובלת שיטת הבחירות הישירות. ז.א., אנחנו דנים בעניין שעדיין איננו מקובל ברוב הארצות, ומכאן שעלינו לבחון ביחר קפדנות אם אמנם מתאימה שיטה זו לישראל.

דובר רבות שחוק זה צריך למנוע הדחות. איש מאחזנו איננו מאושר מהמצב של היום, אבל עלינו לבחון את השאלה לעמקה. לא כל הדחה פסולה. והלא פירושה של ההדחה שבחרים את מישהו אחר לכהונה. מוסדות לא פחות חשובים מהרשות המקומית, המוסמכים לבחור ברשות מבצעת, אם הם סבורים, כעבור זמן-מה, שיש להחליף את הרשות המבצעת, או האדם העומד בראשה, עושים זאת. זהו הליך דמוקרטי מקובל. מהבחינה הזאת השיטה המוצעת בהצעת החוק קובעת איזה סטטוס ואחר-כך מקפידה את המצב. בוחרים באדם מסויים לתפקיד מסויים מחוץ שהיו משוכנעים כי הוא מתאים לתפקיד זה. נניח שמתברר כעבור זמן-מה שאין הוא מתאים לתפקיד; חשבו שהוא בעל כשרונות אדמיניסטרטיביים - והתברר שאין לו כאלה; חשבו שהוא טוב מבחינה יצוגית - והתברר שגם את התפקיד הזה איננו יכול למלא; לשון אחרת - התברר שהוא לא-יוצלח. האם יש להשאיר את הלא-יוצלח הזה על כנו 4 שנים? מדוע? בעוד שאם בחירת ראש הרשות נעשית על-ידי המועצה, ומתברר כעבור זמן שהנבחר אינו מתאים לתפקידו, יכולה היא להחליפו. אפילו הסיעה עצמה, אליה משתייך האיש, יכולה להגיע למסקנה שאין זה האדם המתאים ולהציע להחליפו. לכן, לא כל הדחה פסולה. מה שפסול הוא הכלנתריזם, כלומר כאשר כל הענין קשור בקנוניה שמטרתה טובת הנאה.

אם הכוונה העיקרית היא למנוע או להגביל את תופעת הכלנתריזם, לכך יש הצעות שונות. למשל: הדחת ראש הרשות יכולה להעשות רק ברוב מסויים. ויכולות להיות גם הצעות אחרות.

טענה שניה המועלית נגד הדחות - בין אם סבירות ובין אם כתוצאה של קנוניה, שאני שולל - היא שנפגמת הרציפות או היציבות בשלטון המקומי. אני חושב שבעיית הרציפות והיציבות בשלטון ובאדמיניסטרציה היא חשובה. לזה צריך לתת את הדעת, אך ללא קשר לבחירות ישירות. מדוע? אם נרצה ללמוד גזרה שווה מהרשות המבצעת העליונה במדינה, שהיא הממשלה, ידוע שלא מעט שרים מתחלפים מקדנציה לקדנציה ולפעמים בתוך אותה קדנציה. אולם יש איזו יציבות בממשל המתבטאת בתפקיד מנהל המשרד והנהלת המשרד. ולמרות הכלל המקובל בממשלה ששר רשאי להחליף את מנכ"ל שמרד, בשנים האחרונות אנחנו עדים לעובדה שמעט מאד היו המקרים בהם שר חדש החליף את מנכ"ל המשרד. חוץ מזה, כאמור, יש גם הנהלה בכל משרד, וזהו גוף אדמיניסטרטיבי אשר יכול לשמור על היציבות ועל הרציפות. לאחרונה עיריית ירושלים עשתה נסיון של מינוי מנהל כללי. אינני יודע אם הנסיון הזה הצליח, אבל עצם המינוי

חשוב, כי הוא מבטיח יציבות בתחום האדמיניסטרטיבי, אם כי המדיניות יכולה להשתנות. ובאשר למדיניות, אחרי הכל היא נקבעת על ידי המועצה כולה ולא על-ידי ראש הרשות בלבד.

מציעי הצעת החוק סברו, שבחירה אישית של ראש הרשות חביא לכך שהמפלגות או הרשימות יציעו מועמדים בעלי קווליפיקציות טובות יותר לתפקיד זה. אינני בטוח שהדבר מוכרח להיות כך. כבר עמדתי על כך, שיכול להחברר אחרי הבחירה כי זו היתה מוטעית וכי האיש אינו מתאים לתפקיד. אולם טענתי היא, שכל מפלגה המתחרה בבחירות למועצה המקומית בהחלט מעוניינת כי מועמדה הראשי ייבחר לראש הרשות. היא חייבת איפוא - ואני סבור שגם עושה זאת - להעמיד בראש רשימתה מועמד שנראה לה כמתאים לתפקיד ראש הרשות. ואפילו נאמר שאין זה כך היום, מה מונע מכל רשימה להציע את המועמד הטוב ביותר שלה? מדוע דווקא בבחירות ישירות תיזקק מפלגה פלוניית למה שנקרא מועמד "חזק" בעוד שבבחירות לא ישירות ואישיות היא תרשה לעצמה להופיע במועמד פחות "חזק"? אני חושב שהאחריות הציבורית דורשת מכל מפלגה שבכל מקרה היא תעמיד לבחירה את מועמדה המתאים ביותר.

אשר לשאלת הסמכויות: הבעיה היא - מה רוצים? האם רוצים להעניק לראש הרשות סמכויות רחבות ביותר, או להשאיר אותו פחות או יותר עם הסמכויות שיש לו היום. יורשה לי להביא ציטטה קטנה מדברי מר איילון, ראש עיריית חולון, שנאמרו בוועדה ב-1 בינואר 1969: אני מכיר היטב את בעיות השלטון המקומי ואינני רוצה לגדל רודנים. מדוע? מכיוון שהרחבת סמכויות יכולה להביא למצב כזה. הוא אמנם בעד השיטה של בחירות אישיות, אך איננו בעד הרחבת הסמכויות.

מ. בן-פורת: האם לפי הצעת החוק העומדת לפנינו, שהיא חוצאה של פשרה, סמכויות ראש הרשות רחבות?

ר. ארזי: אני חושב שהן רחבות, אם כי לא כל-כך רחבות כמו בהצעת החוק הקודמת. אבל השאלה היא עקרונית: מה רוצים? אם רוצים לתת לו סמכויות רחבות צריכים לדעת שזה מביא לביטול המועצה.

מ. בן-פורת: באיזה תחום מוענקות, לדעתך, סמכויות רחבות מדי לראש הרשות בהצעת החוק הנדונה?

ר. ארזי: בעניני תקציב, למשל. ראש הרשות הוא שרשאי להציע הצעת תקציב, בעוד שחברי המועצה אינם רשאים לעשות זאת, אלא להציע תיקונים בלבד, ובתנאי שיצביעו גם על מקורות הכנסה.

אם לראש הרשות יהיו סמכויות מיוחדות, יווצר מצב כאילו המועצה המקומית פיקטיבית, ואז איש-ציבור רציני לא יסכים להגיש מועמדתו לחברות במועצה.

דובר כבר כאן על בעיית המיעוט והרוב. שאלה זו קשורה לסעיף 8. אם יתקבל הנוסח של אחת הגרסאות, לפיה מספיק מיעוט כדי לבחור בראש הרשות, כי אז ייבחר לראש הרשות המקומית אדם שרוב האוכלוסיה הצביעה נגדו. ואותו ראש רשוח לא יוכל לטעון שהוא מייצג את אוכלוסית המקום, משום שהוא מייצג רק מיעוט שבאותה אוכלוסיה. נוסף לכך עלול להווצר מצב שגם במועצה המקומית לא יהיה לו רוב, אם לא יצליח להרכיב קואליציה. איזו דמוקרטיה יש כאן, אם הוא לא ייצג לא רוב באוכלוסיה ולא רוב במועצה המקומית, אלא את סיעתו בלבד? החוק הזה בא איפוא להשליט את המיעוט על הרוב.

מטעמים אלה אני מציע להשאיר על כנה את שיטת הבחירות הקיימת היום לראש מועצה מקומית ולהתרכז בדיון

באותם סעיפים הבאים לחקן פגמים הקיימים היום בשלטון המקומי.

היו"ר י. גולדשמידט:

הצעתו של חה"כ ארזי, סעיף 2 יחזור בחוכנו על מה שקיים בחקיקה בחוק אחר. יש לי ספיקות אם היא אפשרית, מפני שאין הכנסת מחוקקת חוק החוזר על חוק קיים. בחוק אחר נאמר היום שראש המועצה נבחר על-ידי המועצה. עם זאת, יתכן ויש אחיזה להצעתו של חה"כ ארזי, משום שהצעת החוק הנדונה עוסקת בבחירת ראש הרשות וכהונתו, ויתכן שזה לגיטימי כשהוא רוצה להתייחס בעיקר לשאלת הכהונה.

י. ארידור:

על איזה סעיף בחקנון אדוני מסתמך?

היו"ר י. גולדשמידט:

שאינן הכנסת חוזרת לחוק חוקים קיימים? זה לא כתוב בשום מקום. זה מובן מאליו.

פרופ' ידין הפנה את תשומת לבי לסעיף 116 בחקנון הכנסת, בו נאמר בסעיף קטן (א): "עד גמר הדיון בוועדה לאחר הקריאה הראשונה רשאי חבר הכנסת המציע לחזור בו מהצעתו". דהיינו, אם חה"כ בן-פורת היה מודיע היום, מטעמים כלשהם, שהוא חוזר בו מהצעתו, הייתה נשמטת הקרקע מכל העניין. אולם אין סימוכין לכך שהמציע חוזר בו מהצעתו.

מ. פרוש:

אני יודע שלא פעם מבקשים בוועדה לדחות הצבעה כדי לאפשר לסיעה להתייעץ. זהו דבר מקובל. היום אני רוצה להציע לדחות את הדיון כדי לאפשר התיעצויות בסיעות על עצם המשך הדיון בחוק. בדרך-כלל כל חוק שמובא לוועדה יש לו בסיס עקרוני מסוים שהוא מקובל על רוב מסויים ובוועדה אפשר להכניס כל מיני שינויים ותיקונים מתוך הנחה שהחוק יאושר ברוב בכנסת. החוק הזה הובא לכנסת החמשית; הכנסת הששית גיבשה הצעה זו, על כל תיקוניה, וכמעט שהגיעו בסעיפים השונים לידי הבנה, פרט לסעיף 8 בו יש שתי גרסאות. לדעתי, אם לא יגיעו להבנה לגבי אותן שתי גרסאות - אין סיכוי שהחוק יאושר. אני מציע שנחוס על עצמנו ועל זמננו. עד שלא תתגבש הצעה לגבי שתי הגרסאות, שיהיה לה רוב, אין טעם לדון בחוק. אני מבקש להפסיק את הדיון עד שתתגבש הצעה ועד שתהיה הידברות.

מ. בן-פורת:

אני מצטער שעלי להשתמש בחקנון. כאשר שמעתי את חה"כ ארזי, אינני מבין מדוע הוא צריך לחזור על אותם טיעונים שהכנסת הששית שמעה. הוא השמיע אותם אז, לפני שהגענו לפשרה. בינתיים הייתה הצעה פשרה, והיום הצעת החוק היא של רוב הכנסת; היא איננה הצעת חוק שלי או של הממשלה, אלא של רוב הכנסת. על כן, אין הוועדה יכולה להמלט מהצעת החוק, וחל במקרה זה סעיף 93 בחקנון הקובע: "הוועדה רשאית להציע תיקונים בהצעת החוק ככל שיראה לה, ובלבד שתיקונים כאלה לא יחרגו מגדר הנושא של הצעת החוק". קביעה ברורה. מכאן שכל הצעה המנוגדת לעקרונות החוק איננה יכולה להשמע, לדעתי, והיושב-ראש יכול להעיר למציע שהצעתו היא בניגוד לעקרונות החוק.

היו"ר י. גולדשמידט:

אני מקבל את מה שאמרת, ודומני שכך נהגתי. עומדת לפנינו הצעת חה"כ פרוש להפסיק את הטיפול בחוק עד שתהיה הידברות בנוגע לסעיף 8. חושבני שאין טעם לנהל ויכוח על הצעה זו. הוועדה כבר תיוותה את דעתה בצורה חד-משמעית לפני הפגרה בחייבה המשך סדיר של הדיונים, ובהתאם לכך קבענו ישיבה אחת לשבועיים המוקדשת לנושא זה.

י. ארידור:

תחילה ברצוני להתייחס להערת היושב-ראש לדברי חה"כ ארזי, כאילו הצעתו לשינוי נוסח סעיף 2 חורגת מאפשרויות הוועדה, משום שהכנסת, כביכול, אישרה עקרונית את הנושא של סעיף 2. אני רוצה להפנות את תשומת-לב היושב-ראש

לסעיף 101 (א) של חקנון הכנסת בו נאמר: "בכל שלב של הדיון בקריאה השנייה רשאית הכנסת, לפי הצעת הממשלה או יושב-ראש הוועדה, להטיל על הוועדה לחזור ולדון בהצעת החוק כולה או בשאלה שהכנסת תפרש בהחלטתה".

ח.י. צדוק: אבל סעיף זה מדבר על הקריאה השנייה!

היו"ר י. גולדשמידט: טרם הגענו לזה.

י. ארידור: אבל אם אפשר להציע דבר כזה בקריאה השנייה, בוודאי שהוועדה יכולה לעשות זאת לפני שהחוק מגיע לקריאה שניה, כלומר יכולים חברי ועדה לפנות ליושב-ראש בבקשה שישתמש בסמכותו זו. חברי הוועדה אינם יכולים לפנות ליושב-ראש כאשר הוועדה כבר לא מתכנסת לדון בחוק בעת הקריאה השנייה. חברי הוועדה רשאים לפנות ליושב-ראש בשלב שהוועדה דנה בהצעת החוק. אני יכול להציע ליושב-ראש הוועדה, שבשם הוועדה או בשמו יציע לכנסת לחזור ולדון בהצעת החוק כולה. לכן, יש בהחלט אפשרות לנסות לשכנע את היושב-ראש.

ג. האוזנר: אם זוהי סמכות היושב-ראש - דבר אחר.

י. ארידור: יש משקל הרבה יותר גדול אם הוועדה מנהלת את השיחה.

ח.י. צדוק: הוועדה איננה מעוניינת.

י. ארידור: צריך להצביע כדי לעמוד על רצון הוועדה.

א. עופר: בבקשה, נצביע.

י. ארידור: אפשר להצביע רק אחרי שיכנוע ודיון.

יש עוד נימוקים. חוק זה מורכב מ-28 סעיפים. הכנסת העבירה את החוק לדיון בוועדה על 28 סעיפיו. נניח שהוועדה חאשר 27 סעיפים ותמחק אחד. האם אפשר לומר שיש סעיף אחד והוא העיקר? הלא החוק, לפי שמו, דן בבחירת ראש הרשות וכהונתו.

היו"ר י. גולדשמידט: אמרתי שאפשר לחלוח את הכל במלה "כהונתו".

י. ארידור: נוסף על כך חוק זה מחקן את פקודת העיריות ופקודת המועצות המקומיות ומהווה קודיפיקציה של הנושא. כאשר עושים קודיפיקציה של נושא מסוים, אפשר לעשותה עם תיקונים יסודיים ואפשר לעשותה בלי תיקונים יסודיים, ואין שום הכרח לבצע דווקא בכפוף לאותם תיקונים שהוצעו על-ידי ח"כ בן-פורת ומר רוזן.

היו"ר י. גולדשמידט: מהי הצעתך לסדר?

י. ארידור: נראה לי שיש לאפשר לתה"כ ארזי, ולכל חבר אחר בוועדה, להרהר על סעיף 2 או

על כל סעיף אחר בהצעת החוק.

היו"ר י. גולדשמידט: איפשרתי לו זאת.

י. ארידור: כמו כן אני תומך בהצעת תה"כ פרוש, שיינתן זמן להתייעצויות. כל זמן ששאלת שיטת הבחירות לא חוכרע במגעים בין-מפלגתיים אין טעם לידונים מפורטים בחוק זה. רק לאחר שתהיה הכרעה בסעיף 8 יש טעם בדיוני הוועדה.

ח. י. צדוק:

אני מציב ליושב-ראש הוועדה לשקול האם אפשר בכל ישיבה להציע מחדש דחיית הדיון לשם התייעצות, או משקבענו שאנחנו דנים בזה - נדון בזה. אם היושב-ראש יחליט שאפשר בכל ישיבה להציע הצעה לדחיית הדיון, אני מציע להעמיד אותה לדיון ולהצביע.

אשר לסעיף 93 בחקנון הכנסת, שם נאמר שהתיקונים לא צריכים לחרוג מגדר הנושא של הצעת החוק. לא מדובר על חריגה מגדר הכותרת, אלא מגדר הנושא. אבל סעיף 94 ממשיך ואומר, שאם יש ויכוח על כך - הולכים לוועדת הכנסת. אני חושב שהצעת חה"כ ארזי איננה בגדר הנושא, אבל אינני טוען זאת, ומציע גם לחברי לא לטעון זאת, אלא אני בעד זה שנצביע עליה.

פרופ' א. ידין:

ברצוני להתייחס לשאלת כשרותה של הצעת חה"כ ארזי. חוק זה לא קיבל שום גושפנקא נוקשה על-ידי זה שעבר קריאה ראשונה. לא צדק גם חה"כ בן-פורת כשאמר שזהו כבר חוק של הרוב בכנסת. זה עדיין חוק שלו והוא יכול כל יום למשוך ידיו ממנו. אין זה נושא חדש אם חבר מציע להפוך את הכיוון של סעיף 2, מפני שהנושא הוא אותו נושא, אלא שהוא מציע בחירה בכיוון אחר. הוועדה רשאה לשנות את שיטת הבחירה תוך כדי דיוניה. אני גם לא חושב, שעצם העובדה שהבחירה במועצה קבועה בחוק אחר מונעת מלהעלות הצעה כזאת כאן. יחכן ומישהו יבוא ויציג, שאמנם בחירת ראש הרשות היעשה על-ידי המועצה, אבל זו רשאה לבחור לתפקיד זה גם אדם שלא מבין חבירה. כל עוד צמודה ההצעה לנושא - אין לראותה כנושא חדש.

הינ"ר י. גולדשמידט:

עומדת לפנינו הצעה לסדר של חה"כ פרוש, שהצטרף אליה חה"כ ארידור, דהיינו: לדחות את הדיונים בחוק עד שתהיה הכרעה במישור הביניים-סיעתי לגבי סעיף 8. אני מעמיד אותה להצבעה.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חה"כ פרוש, כנ"ל - 4
נגד - 8

הצעת חה"כ פרוש לא נחקבלה.

ג. האוזנר:

כל זה בכפוף לכך שבלאו הכי יש דחיה לגבי סעיף 8.

ר. ארזי:

אני רוצה שיהיה ברור לחברי הוועדה, שאחרי ההחלטה להמשיך בדיון, אל להם לראות בהשגות ובהצעות מסויימות, המתייחסות לסעיפים שונים, כאילו חזרה על מה שנאמר בכנסת הששית מתוך כוונה של פיליבסטר. אינני רוצה שנהיה באווירה שכל מה שאומרים לגבי סעיפים אחרים, מלבד סעיף 8, כאילו הוא מיותר. ההחלטה לא לדון בדבר העיקרי, וכך לדון בכל יתר הדברים, היא בריחה ממציאות מסויימת שתוצאתה הרושם לעכב או למשוך את הדיונים בחוק.

הינ"ר י. גולדשמידט:

אני משתדל לנהל את עבודת הוועדה בסעיף זה כפי שהיא צריכה להתנהל. אנחנו עומדים כאן בין שתי דרישות. בחוק הרציפות אמנם נאמר שהכנסת החדשה תיראה את דיוני הכנסת הקודמת כאילו היו דיוניה. לכאורה כל חבר צריך היה לזכור או לדעת מה נאמר באותם דיונים בכנסת הששית, ומטעם זה הודעת לחברי הוועדה בראשית הדיון בקיץ, שהפרוטוקולים של הכנסת הששית עומדים לרשותם והם מתבקשים לעיין בהם כדי שנוכל למנוע, עד כמה שאפשר, חזרות. גם העובדה שכמחצית מחברי הוועדה לא היו חברי ועדת החוקה בכנסת הששית איננה תופסת באופן אבסולוטי, מפני שתחלופה זו קיימת בכנסת עצמה ולמרות זאת חוק הרציפות נוסח כפי שנוסח. אני מנסה למצוא דרך ביניים בין

שתי האפשרויות הקיצוניות - של המשך ממש מאותה הנקודה אליה הגיעה הכנסת הששית או של חזרה על כל הדיונים שהיו - וביקשתי ממזכירת הוועדה, בזמן הפגרה, לנסות להקל על חברי הוועדה לדעת את תמצית הדיונים שהיו בכנסת הששית על-ידי הכנסת מעין תמצית מרוכזת שתשחרר את החברים מלדפדף בשני כרכים עבים. יחד עם זאת אני מסכים עם מגמת דברי חה"כ ארזי, שגם הדיון בכנסת השביעית צריך להיות יסודי ולא כלאחר יד.

אשר לסעיף 2, שמענו לגביו הצעות של חה"כ קלינגהופר וארזי. חה"כ ארידור השמיץ השגות, אך לא הציע הצעה כלשהי לסעיף 2.

י. ארידור:
אני מציע שסעיף 2 יהיה בהחלט לנוסח של סעיף 24, דהיינו: ראש הרשות ייבחר על-ידי המועצה מביין חבריה.

לחילופין אני מציע למחוק מהסעיף הזה את המלים "אישיות, כלליות, ישירות, שוות וחשאיות", באופן שנוסח הסעיף יהיה: "ראש הרשות ייבחר בבחירות".

פרופ' ידין:
חה"כ ארידור טען, שלכל אחד מהחוארים המוזכרים בסעיף 2, מלבד "אישיות", דהיינו: כלליות, ישירות, שוות וחשאיות יש סייגים שאינם באים לביטוי בסעיף זה, דבר היוצר רושם מטעה. החשובה הפשוטה היא, שאף סעיף איננו עומד בפני עצמו, אלא מי שרוצה לראות מה החוק אומר צריך לקרוא את החוק כולו. יחד עם זאת עלי לציין, שטענה דומה היתה לפני הוועדה בהזדמנויות אחרות, והיא לא דחתה אותה מכל וכל, אלא שינתה קצת את נוסח הסעיף הנדון. אם רוצים לבוא לקראת הטיעון של חה"כ ארידור, יש להוסיף בסעיף 2: "הכל לפי הוראות חוק זה".

ש.ז. אברמוב:
אני מאמץ את הצעתו של פרופ' ידין.

היו"ר י. גולדשמידט:
נצביע עתה על הצעתם המשותפת של חה"כ ארזי וארידור: ראש הרשות ייבחר על-ידי המועצה מביין חבריה.

ה צ ב ע ה

בעד - 5
נגד - 8

הצעת חה"כ ארזי וארידור, כנ"ל, לא נתקבלה

הסתייגות לחה"כ ארזי

היו"ר י. גולדשמידט:
חה"כ ארידור הציע הצעה לחילופין: ראש הרשות ייבחר בבחירות.

ה צ ב ע ה

הצעת חה"כ ארידור, כנ"ל, לא נתקבלה

זכות הסתייגות לחה"כ ארידור

לאור הצעת פרופ' ידין אני מוותר על הצעתו.

י.ה. קלינגהופר:

הצעת פרופ' ידין אומרת להוסיף בסייפא של סעיף 2 "והכל לפי הוראות חוק זה".

היו"ר י. גולדשמידט:

אני מציע להמנע מהמלה "והכל", מפני שלא על הכל יש הוראות מיוחדות. למשל: למושג "כלליות" יש משמעות בלעדית. עדיף לכתוב "בהתאם להוראות חוק זה".

ב. הלוי:

אפשר לנסח את סעיף 2 קצת אחרת, דהיינו: הבחירות לראש הרשות יהיו לפי חוק זה; אחר-כך להמשיך ולומר: הבחירות תהיינה אישיות, כלליות, ישירות, שוות וחשאיות.

מר רותם:

פרופ' ידין: אם נוסיף רק את המלים "לפי הוראות חוק זה" יתחיל ויכוח עם החוספת הזאת מתייחסת רק למלה "וחשאיות" או לכל שמות החוואר המנויים שם. יחד עם זאת נראית לי הערתו של ח"כ הלוי.

פרופ' ידין:

אפשר לפתור את השאלה על-ידי כתיבת מקף אחרי המלה "וחשאיות" ואחרי המקף להוסיף את המלים "לפי הוראות חוק זה".

היו"ר י. גולדשמידט:

ג. האוזנר: בוודאי תהיינה תקנות ששר הפנים יוסמך להחקין. השאלה היא האם לא כדאי להוסיף: "לפי הוראות חוק זה והתקנות שייקבעו לפיו".

ג. האוזנר:

היו"ר י. גולדשמידט: השאלה היא אם זה נחוץ, מאחר ויש סעיף מיוחד בחוק הקובע ששר הפנים רשאי להחקין תקנות בכל הנוגע לביצוע החוק.

היו"ר י. גולדשמידט:

ב. הלוי: החוספת "והתקנות שייקבעו לפיו" מיותרת. לדעתי, משום שהדבר עשוי להחפרש כמשהו יוצא-דופן, כאילו נותנים כאן לשר סמכויות בלתי רגילות מכוח הסעיף הזה. מוטב להסתפק בסעיף הרגיל המופיע בכל חוק, המסמיר את השר להחקין תקנות לביצוע החוק.

ב. הלוי:

אני מוותר על ההצעה.

ג. האוזנר:

ההצעה שאני מעמיד להצבעה היא: אחרי המלה "וחשאיות" יבוא מקף ואחרי המלים "לפי הוראות חוק זה".

היו"ר י. גולדשמידט:

ה צ ב ע ה

ההצעה, כנ"ל, נתקבלה

סעיף 2, בחיקון הנ"ל, נתקבל

סעיף 3

מר רותם:

אני מציע להכניס שינוי בנוסח הסעיף.
כוונת הסעיף היא, שביום הבחירות למועצה
יחיימו גם הבחירות לראש הרשות. אשר לכהונה, לפי החוק הקיים היום
המועצה מתחילה את כהונתה ביום פרסום תוצאות הבחירות ברשומות. ראש
הרשות המקומית יכול להבחר באותו יום, אולם הפרסום ברשומות יכול להיות
לפני או אחרי פרסום תוצאות הבחירות למועצה. כאן צריכה להיות התאמה,
כדי שלא ייווצר מצב שיהיה ראש רשות בלי מועצה או להיפך. אני מציע
שבסעיף זה לא נדבר על כהונה, אלא על הבחירות בלבד.

הי"ר י. גולדשמידט:

יחזן מאד שייווצרו מצבים של מועדים
שונים ונפרדים של בחירות. נניח שיש
ערעור ובעקבותיו פסילת הבחירות למועצה. צריך לחזור עליהן. נוצרת
אי פוא אי-הפיפה בין כהונת ראש הרשות לכהונת המועצה. האם אין צורך
להתחשב באפשרות כזאת? או שיבוא אחר-כך סעיף נוסף שידון במקרים חריגים
כאלה.

ש. פרידמן:

אם נתקבל גרסה א' בסעיף 8, גם זה יכול
ליצור הבדל במועדים בין הבחירות לראש
הרשות לבין הבחירות למועצה עצמה, משום שלפי גרסה א' עשוי להיות סיבוב
שני של בחירות לראש הרשות.

י. ארידור:

סעיף זה, דוגמת סעיף 2, מנסח שוב
עקרונות כלליים ולמעשה אינו פותר בעיות
אלא מסבכן. כאן יש זיהוי כהונת ראש הרשות עם כהונת המועצה. אבל מה
קורה אם השר מפזר את המועצה?

א. שפט:

יש הוראה בסעיף 23. הפתרון הוא, שיחד
עם פיזור המועצה גם ראש הרשות חדל מכהונתו.

י. ארידור:

כתוב: ביום שנכנס לחפקידו ראש הרשות החדש.
יוצא שתקופת כהונתו נמשכת מעבר לתקופת

הכהונה של המועצה.

ומה קורה אם ראש הרשות הועבר מכהונתו
על-ידי המועצה? יוצא שהמועצה העבירה את עצמה מכהונתה, משום שאם
מזהים את שתי הכהונות, ברגע שראש הרשות מפסיק לכהן גם היא מפסיקה לכהן.
ומה קורה אם ראש הרשות נפטר?

א. שפט:

כתוב בסעיף 24.

י. ארידור:

אבל גם זה עומד בניגוד לעקרון של סעיף 3.
ז.א., בסעיף 3 יש ניסוח כללי של עקרון
מסויים, ואחר-כך באים כל מיני יוצאים-מן-הכלל.

אם אנחנו קובעים שתקופת כהונתו של ראש
הרשות חהא כתקופת כהונת המועצה, זה אומר שתוק זה קובע לא רק את
תקופת כהונת ראש הרשות אלא גם את תקופת כהונת המועצה. לפי זה החוק
הזה צריך היה להקרא: בחירת ראש הרשות, כהונתו וכהונת המועצה - דבר
המוכיח שוב שאי-אפשר להפריד את החוק הזה מיחד החוקים הדנים בשלטון
המקומי.

מה יקרה אם ראש רשות נבחר חדל לכהן?
צריך לבחור במועצה חדשה, לפי סעיף 23.

הי"ר י. גולדשמידט:

לפי הפירוש שלך לסעיף 23.

י. ארידור:

יוצא מכאן שמשחנה לא רק מועד כהונת המועצה, אלא גם יום הבחירות; כלומר, יום הבחירות למועצה יהיה צמוד ליום הבחירות של ראש הרשות. יוצא מזה שעל-ידי סעיף זה אנחנו קובעים יום בחירות חדש למועצה, אבל אין אנו יודעים מה תהיה תקופת כהונתה, מפני שחוק זה אינו אומר מה תהיה תקופת כהונת המועצה. לא נאמר גם - במספר שנים - מה תהיה תקופת כהונתו של ראש המועצה. אם נסיק שתקופת כהונת המועצה היא 4 שנים, פשוט שבין שתי בחירות לכנסת יש 4 שנים - דבר הנאמר בחוק אחר - מה הדין אם מועצה צריכה להבחר בין בחירות לבחירות? האם תקופת כהונתה תהיה רק עד יום הבחירות החדש לכל המועצות, או היא תכהן מעבר לזה, ואם כן - כמה? יתכן ואפשר למצוא פתרון לשאלה זה. השאלה היא, על איזה פתרון חושבים כאן ומה היא הצעת מציעי החוק. מה שאני רוצה להדגיש הוא, שסעיף 3 לקוי בכך שאיננו עונה על תקופת הכהונה הממשית של ראש המועצה והמועצה, איננו קובע מהו תאריך הבחירות, וכל מה שנשאר הוא הזיהוי בין תאריך הבחירות לראש הרשות עם תאריך הבחירות למועצה.

בהקשר לשאלות אלה עלול להווצר מצב שעל-ידי כך נבטל את יום הבחירות האחיד למועצות. ראשית כל נפריד אותו מיום הבחירות לכנסת. אחר-כך נבטל אותו. אני באמת חושב שיש להפריד את יום הבחירות למועצות מיום הבחירות לכנסת. היות וכאן כתוב שיום הבחירות למועצה ויום הבחירות לראש הרשות זהים, מזה נובע שהבחירות למועצה יכולות להיות ביום שונה.

מדוע?

מ. אבי זוהר:

אם ראש המועצה מודח מכהונתו באמצע הכהונה, ותקופת כהונת המועצה זהה לתקופת

י. ארידור:

כהונתו...

לכך עונה סעיף 24.

מ. אבי זוהר:

אבל בסעיף 24 כתוב: זולת אם חדל מכהונתו לפי סעיף 23. מה קורה לפי סעיף 23? צריך יהיה לערוך בחירות חדשות למועצה ולראש המועצה.

י. ארידור:

אני מציע להפריד את הבחירות למועצות המקומיות מיום הבחירות לכנסת ולקבוע תאריך אחר. הצעות אחרות אציע לאחר שאשמע תשובה לשאלתי איך מתיישב סעיף 3 עם יתר הסעיפים שבהצעת החוק.

ב. הלוי:

לאור ההשגות ששמענו אני מציע להוסיף בסעיף 3 את המלים "אלא אם כן נאמר בחוק זה אחרת". או ניסוח יותר משוכלל של רעיון זה. כאן יש מצב יוצא מן הכלל. ברור שלא תמיד הבחירות למועצה ולראש הרשות יהיו באותו יום, ולא תמיד תקופת הכהונה תהיינה זהות.

א. אנקוריין:

הצעת פר רוחם, לחלק את הסעיף הזה, לא נראית לי. הסעיף מביע רעיון נכון, וזו לא רק פורמולה כללית, כפי שטען חה"כ ארידור, אלא הוראה חוקית ברורה. אם תתקבל גרסה ב' בסעיף 8 לא תהיה כל בעיה והבחירות תקיימנה באותו היום. אם תתקבל גרסה א' - נצטרך לעשות התאמה.

הצעת חה"כ הלוי נראית בעיני, אלא

שניסוחה יכול להיות: בכפוף לסעיפים אלה ואלה.

גם אני חושב שאפשר למנות את הסעיפים.

הינ"ר י. גולדשמידט:

י.ה. קלינגהופר:

אני מציע להפריד בין שני החלקים בעקבות דבריו של מר רוחם. אשר לחלק הראשון, כדי לפתור את כל אי-ההתאמות האפשריות, אני מציע לכתוב שמועדי הבחירות יהיו כאמור לגבי הבחירות של המועצות על פי סעיפים 4 עד 6 לחוק הרשויות המקומיות, כי שם החשבו בכל האפשרויות של סטיה מהכלל הרגיל של בחירות אחת לארבע שנים, ואותו דין יחול גם על סעיף זה.

אשר לחלק השני, אני מציע למחוק אותו כאן ולהעביר אותו לסעיף 9. כאשר נדבר על פרסום חוצאות הבחירות, שם אפשר יהיה, אולי, להוסיף משהו, ושם המקום לעיין בסוגיה של כניסת ראש הרשות הנבחר לכהונתו.

ר. ארזי:

אני תומך בנוסח הסעיף כמות שהוא. אין תמיכתי בסעיף קובע את עמדתי לגבי החוק, אבל אני חושב שזהו דבר נכון. לדעתי, כל ניסוח אחר עלול להביא לחוצאה שאיננו רוצים בה, כגון, למשל, תקופת כהונה יותר ארוכה של ראש הרשות מאשר מאשר תקופת כהונת המועצה. הכלל שאורך תקופת הכהונה של ראש הרשות כאורך תקופת כהונת המועצה צריך להשמר, והוא נאמר בצורה ברורה בסעיף 3.

היו"ר י. גולדשמידט:

הוצעה חוספת - אמנם בניסוחים שונים, על-ידי חה"כ הלוי ואנקוריון - כיצד להבטיח את הסעיף הזה מפני אי-התאמות. אני מבקש את פרופ' ידין להכין לנו נוסח לישיבה הבאה כדי שנוכל לסכם.

פרופ' ידין:

אני מוכן להציע נוסח, אבל אני שומר לי את הזכות להתנגד לשתי ההצעות.

היו"ר י. גולדשמידט:

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00.